

Slovensko potrebuje opatrenia v poľovníctve založené na dôkazoch

SEKCIA: LISTY

Upravila Jennifer Sillsová

Miroslav Kutal ^{1,2} * a Martin Dul'a ^{1,2}

Science 4.12.2020:

roč. 370, číslo 6521, s. 1174

DOI: 10.1126/science.abf5155

Švajčiari nedávno zamietli zákon, ktorý by povoľoval lov chránených zvierat, ⁽¹⁾ na Slovensku a v ďalších európskych štátoch však k lovu zraniteľných druhov, akým je napríklad vlk, naďalej dochádza. V prípade, že lov neohrozuje udržateľnosť populácie, smernica Európskej únie o biotopoch úmyselné zabíjanie vlkov v deviatich krajinách umožňuje ⁽²⁾. Údaje o ich skutočnej populácii sú však v niektorých krajinách nedostačujúce. Na to, aby Slovensko ochránilo populáciu vlka, musí pri tvorbe príslušných opatrení vychádzať z dôkazov.

Slovensko v roku 2016 síce vykonalo zmeny s cieľom zlepšiť reguláciu lovu vlkov a monitorovanie ich populácie ⁽³⁾, tieto zmeny sa však neuplatňujú na celoštátnej úrovni. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR na nadchádzajúcu zimnú sezónu nedávno schválilo kvótu na lovu vlka v počte 50 jedincov ⁽⁴⁾. Hoci podobné opatrenia by mali vychádzať z vedeckého posúdenia životaschopnosti vlčej populácie ⁽⁵⁾, ministerstvo túto kvótu odôvodňuje zavádzajúcimi argumentmi o chove oviec a potravinovej bezpečnosti ⁽⁴⁾.

Na rozdiel od tvrdení vlády, vlky na Slovensku v skutočnosti zabijú menej ako 0,1 % oviec a kôz ⁽³⁾. Toto nové opatrenie odmieta vziať do úvahy, že medzi rokmi 2009 až 2019, keď bolo ročne na Slovensku zabíjaných 28 až 158 vlkov, vo všeobecnosti poklesla miera chovu oviec, čo naznačuje, že lov vlka nie je primárnym faktorom, ktorý by ovplyvňoval ich počet ⁽⁶⁾. Zdôvodnenie potravinovou bezpečnosťou je tiež zavádzajúce, pretože ovčie a kozie výrobky predstavujú len zlomok na Slovensku skonzumovaných potravín a

za posledných 10 rokov tvorili menej ako 0,4 % hrubej poľnohospodárskej výroby (7). Namiesto odvolávania sa na zavádzajúce dôvody v prospech lovu vlka by malo Slovensko hľadať alternatívne metódy minimalizovania škôd spôsobených veľkými šelmami. Štát doteraz nevyužil prostriedky EÚ, ktoré sú na tento účel k dispozícii (8).

Opatrenia na Slovensku prezentujú vlka ako jediný zdroj problémov v poľnohospodárskom sektore, pričom ignorujú trhové príčiny úbytku oviec, ktoré možno pozorovať aj inde v Európe (9,10). Hoci má počet vlkov v Európe rastúcu tendenciu (11), lov na Slovensku negatívne ovplyvňuje obnovu vlčej populácie v susednom Česku, kde je táto populácia chránená. Bez spoľahlivého vyhodnotenia vplyvu lovu nemôže Slovensko prijímať informované politické rozhodnutia, aj keď právne predpisy EÚ formálne dodržiava. Neschopnosť Slovenska zbierať relevantné údaje a opierať sa pri tvorbe opatrení o vedecké dôkazy je nebezpečným precedensom, ktorý brzdí úsilie o zachovanie biodiverzity v Európe aj na celom svete.

¹ Ústav ekológie lesa, Lesnícká a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně, 613 00, Brno, Česká republika.

² Hnutí DÚHA Olomouc, 77900 Olomouc, Česká republika.

*Korešpondujúci autor:

Email: miroslav.kutal@mendelu.cz

BIBLIOGRAFIA A POZNÁMKY

1. S. Misicka. „Voters decide not to water down wolf protection,” swissinfo.ch (2020).
2. A. Trouwborst, *Rev. Eur. Compar. Int. Environ. Law* **27**, 306 (2018).
3. V. Antal *et al.*, „Program starostlivosti o vlka dravého (Canis lupus) na Slovensku” (2016); www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/druhova-ochrana-prirody/programy-starostlivosti/ps-vlka-draveho-slovensku.pdf
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, „Na Slovensku sa bude aj naďalej loviť vlk (2020); www.mpsr.sk/na-slovensku-sa-bude-ajnadalej-lovit-vlk/52---15984/ [v slovenčine].
5. J. D. C. Linnell, V. Salvatori, L. Boitani, „Guidelines for population level management plans for large carnivores: A Large Carnivore Initiative for Europe report prepared for the European Commission” (2008).
6. Lesoochranárske zoskupenie VLK, Lov vlka (2020); <https://vlci.wolf.sk/sk/sumar/>
7. Štatistický úrad Slovenskej republiky, „Hrubá živočíšna produkcia podľa komodít“ (2020); http://datacube.statistics.sk/#!/view/en/VBD_SLOVSTAT/pl2019rs/v_pl2019rs_0_00_00_en.
8. K. Marsden, *CDP News* **18**, 8 (2019).
9. P. Kovarik, M. Kutal, I. Machar, *J. Nat. Conserv.* **22**, 479 (2014).
10. G. Chapron, J. V. López-Bao, *Science* **343**, 1199 (2014).
11. G. Chapron *et al.*, *Science* **346**, 1517 (2014).

12. M. Kotal, M. Vána, J. Suchomel, G. Chapron, J. Lopez-Bao, *PLOS ONE* **11**, e0168292 (2016).

STRET ZÁUJMOV

M. K. je členom Iniciatívy pre veľké šelmy v Európe Medzinárodnej únie pre ochranu prírody a hnutia DÚHA Olomouc.